

Matematik Dünyası'ndan

md@math.bilgi.edu.tr

Adı lazım değil, Matematik Köyü'ne iki üç yıldan beri yaz kış demeden gelen liseli bir genç var.

Geçen yıl lisesinden izin alıp üniversitede birinci sınıflara verdiğim dersleri izledi. Dersi inatla anlamaya çalışan ve dersten yararlanan üç beş kişiden biriydi.

Ta başından beri sayılar kuramına meraklıydı. Hepimizin ortak zaafıdır, hepimizin ilk aşkıdır sayılar kuramı. Ama o aşkını sürdürdü. Kendini geliştirdi. Şimdi ortalama bir matematikçiden çok daha fazla sayılar kuramı biliyordur.

Şımarmanın diye daha fazla övmüyorum ama çocukta bayağı iş var. Hiç kuşku yok ki bir gün onur duyacağımız bir matematikçi olacak.

Bu genç, TÜBİTAK'ın liselilere yönelik matematik projesi yarışmasına katılmış bu yıl. Bilseydim, "yapma etme derdim, kendi ödülünü kendine ver, başkalarından ödül bekleme..." Bilmiyordum.

Ülkemizin değerli sayılar kuramcılarında bir arkadaşımız projesine danışmanlık yapmış. Danışmanlığa soyunması bile başlı başına gencin değerinin göstergesidir. Zaman bedava değil çünkü.

Olgunlaşan proje TÜBİTAK'a sunulmuş. Genç yanıt bekliyor... Heyecanla herhalde, başka türlü olabilir mi?

Beklenen yanıt geliyor: Ret.

Gerekçe? Sıkı durun: Seviye üstü çalışma!

TÜBİTAK raporunu kendi gözlerimle görmesem inanmazdım. Başka hiçbir açıklama yok. Aynen ve sadece ve kabaca "seviye üstü çalışma" yazıyor.

Gençleri bilime teşvik etmekle mükellef TC'nin resmi bilim kurumunun verdiği rapora bakın! Belli ki projeyi anlayamamışlar ve gence terbiyeli bir dille, "Bizi aştın. Bu çalışmayı sen yapmış olamazsın, mutlaka çalmışsındır" demek istiyorlar. Yani TÜBİTAK hem yargısız infaz yapıyor hem de gençleri kendi sınıрыyla sınırlıyor!

Projeye ne kadar katkısı olduğunu danışmanına sordum. Tamamen liseli gencin eseriymiş, danışman sadece gerekeni yapmış, yani araştırmayı yönlendirmiş.

Genç için üzülmedim. Bu tür tokatlar iyi gelir, olgunlaştırır. Hatta ne kadar erken o kadar iyi! Ama TÜBİTAK ve daha çok ülkem için üzuldüm.

Bir kurum kendi kendini nasıl bu kadar kötü duruma düşürebilir?

İzin verin de ülke kalkınsın, izin verin de gençler sizi ve bizi aşsın! Öyle değil mi? Yoksa çok mu bildiğinizi sanıyorsunuz?

Seviye üstü çalışma gibi bir gerekçe neresinden ve nasıl savunulabilir?

İnsan karşısına aldığı kişinin ya da bu durumda kurumun savunulacak bir tarafı olmasını istiyor. Kendini bu kadar zavallı duruma düşüren bir kurumu eleştirmek hiç hoş değil. Birazcık da olsa haklı olma olasılığı olsun karşı tarafın. Ama tarihe geçmesi gereken bir utançla karşı karşıyayız. Yazmamaya hakkım olmadığını düşündüm. Allah kimseyi bu utanca düşürmesin!

alınması